

MARSZAŁEK
WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO

21229/03/2020

Gdańsk, 18 marca 2020 r.

Pani Minister
Jadwiga Emilewicz

Ministerstwo Rozwoju
pl. Trzech Krzyży 3/5
00-507 Warszawa

Szanowne Pani Minister,

Postulat zmian legislacyjnych

umożliwiających natychmiastowe zaangażowanie regionalnego potencjału instytucjonalnego w działania osłonowe dla przedsiębiorców planowane do uruchomienia przez rząd w związku z wprowadzeniem stanu zagrożenia epidemicznego i zakażeniami COVID-19.

Szanowna Pani Minister,

W związku z informacją o trwających w Ministerstwie Rozwoju pracach nad projektem tzw. specustawy w obszarze wsparcia biznesu w okresie zagrożenia epidemicznego oraz łagodzenia jego skutków, zwracam się z prośbą o uwzględnienie w planowanych rozwiązaniach regionalnego potencjału instytucjonalnego, który również może zostać uruchomiony w celu wsparcia przedsiębiorców.

Sytuacja przedsiębiorstw, w szczególności firm mikro i małych, wynikająca ze stanu zagrożenia epidemicznego, stale pogarsza się. Utrata znacznej części miesięcznych przychodów, w warunkach niepewności i nieprzewidywalności dalszego rozwoju wypadków, może powodować całkowitą utratę płynności, a w konsekwencji brak możliwości regulowania wynagrodzeń oraz innych stałych kosztów prowadzonej działalności gospodarczej. Już w krótkim okresie może to również skutkować masowymi zwolnieniami pracowników w branżach usługowych najbardziej dotkniętych obecnym kryzysem. Bez dostępu do pomostowego finansowania płynnościowego może nie przetrwać znaczna część mikro, małych i średnich przedsiębiorstw.

W związku z powyższym, wydaje się konieczne jak najszybsze uruchomienie wsparcia, którego celem będzie utrzymanie płynności podmiotów tego sektora. Jest to możliwe m.in. poprzez odpowiednie zaangażowanie środków będących w dyspozycji województw:

- pochodzących z wkładów wniesionych w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2007-2013 do instrumentów inżynierii finansowej, aktualnie zarządzanych (w większości przypadków) przez regionalne fundusze rozwoju, o których mowa w ustawie z dnia 5 czerwca 1998 r. *o samorządzie województwa*), powołanych przez samorządy województw;
- wniesionych do instrumentów finansowych w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 za pośrednictwem tzw. funduszu funduszy (w większości przypadków taką rolę pełni Bank Gospodarstwa Krajowego) i dotychczas niezaangażowanych.

Aby takie działanie było skuteczne, należy dostarczyć je na czas. Dlatego postulujemy o wprowadzenie w specustawie planowanej do przyjęcia w obszarze wsparcia biznesu, zawieszenia rygorów stosowania przepisów ustawy z dnia 29 stycznia 2004 roku Prawo zamówień publicznych (tj. Dz. U. z 2019, poz. 1843), zarówno przez Bank Gospodarstwa Krajowego, jak i przez regionalne fundusze rozwoju. Takie zwolnienie powinno dotyczyć dystrybucji ww. środków służących udzielaniu wsparcia zwrotnego mikro, małym i średnim przedsiębiorstwom w okresie zagrożenia epidemicznego w kraju i łagodzenia jego skutków.

Co do zasady, zarówno regionalne fundusze rozwoju, jak i fundusze funduszy, prowadzą dystrybucję środków finansowych do przedsiębiorstw przy udziale pośredników finansowych, w szczególności funduszy pożyczkowych i poręczeniowych oraz banków spółdzielczych. Z reguły są to instytucje finansowe prężnie działające w jednym bądź kilku regionach.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami, wybór pośredników finansowych przeprowadza się w formule przetargowej jako podstawowym trybie określonym w ustawie z dnia 29 stycznia 2004 r. *Prawo zamówień publicznych* (dalej: Pzp), z czym wiąże się m.in. konieczność:

- przygotowania rozbudowanej i szczegółowej dokumentacji,
- zachowania ustawowych terminów na składanie ofert (w trybie unijnym nawet 35 dni),
- zapewnienia odpowiedniego czasu na ewentualne odwołania do Krajowej Izby Odwoławczej.

Wypełnienie wskazanych powyżej warunków powoduje, że – nawet pomijając fakt wystąpienia okoliczności nadzwyczajnych – czas niezbędny do przeprowadzenia postępowania, zawarcia umowy z pośrednikiem finansowym i udostępnienia przez niego finansowania przedsiębiorstwom, wynosi co najmniej 3-4 miesiące. Tymczasem, Krajowa Izba Odwoławcza zawiesiła czasowo rozpatrywanie spraw z uwagi na zagrożenie epidemiczne, co powoduje, że oszacowanie czasu potrzebnego na sfinalizowanie tego procesu nie jest możliwe.

Wobec powyższego, dobrym rozwiązaniem wydaje się zastosowanie przy wyborze pośredników finansowych (wyłącznie do instrumentów finansowych wspierających mikro, małe i średnie przedsiębiorstwa w okresie zagrożenia epidemicznego i łagodzenia jego skutków) trybu zamówienia „z wolnej ręki” określonego w art. 66 -68 Pzp, w ramach którego możliwe jest skrócenie czasu wdrożenia przedmiotowego instrumentu finansowego do niespełna miesiąca lub zastosowanie uproszczonych procedur konkurencyjnych poza Pzp (konkurs).

Zgodnie z posiadanymi opiniami prawnymi, nie ma pewności czy obecna sytuacja wypełnia określone w Pzp przesłanki zastosowania trybu zamówienia „z wolnej ręki”, w tym wydaje się najbardziej odpowiednią przesłankę: *ze względu na wyjątkową sytuację niewynikającą z przyczyn leżących po stronie zamawiającego, której nie mógł on przewidzieć, wymagane jest natychmiastowe wykonanie zamówienia, a nie można zachować terminów określonych dla innych trybów udzielenia zamówienia* (art. 67 ust. 1 pkt 3 Pzp).

Dalej idącym (i wielce pożądanym) rozwiązaniem jest całkowite wyłączenie stosowania Pzp w określonym czasie (np. nie krócej niż do połowy, a nawet do końca roku) i do określonych działań (np. dystrybucja instrumentów finansowych wspierających mikro, małe i średnie przedsiębiorstwa w okresie zagrożenia epidemicznego i łagodzenia jego skutków) oraz w odniesieniu do takich podmiotów, jak regionalne fundusze rozwoju i Bank Gospodarstwa Krajowego.

Wreszcie, możliwym rozwiązaniem jest wydanie przez Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych odpowiedniej interpretacji (lub zawarcie jej w specustawie), zgodnie z którą zaistniała sytuacja zamawiający będą mogli uznać za podstawę spełnienia stosownej przesłanki zastosowania trybu zamówienia „z wolnej ręki” do wskazanych powyżej instrumentów finansowych. To rozwiązanie nie daje jednak zamawiającym pewności prawnej.

Szanowna Pani Minister,

Niniejsze postulaty składam na ręce Pani Minister niezwłocznie, z uwagi na pilny tryb procedowania specustawy. Jednocześnie, do marszałków wszystkich województw kieruję pismo z prośbą o wsparcie naszego stanowiska, wypracowanego przy zaangażowaniu regionalnych funduszy rozwoju z całej Polski.

Samorządy mogą odegrać ważną rolę wspierającą i uzupełniającą działania, które są niezbędne do wdrożenia przez Rząd w skali całego kraju. Dysponujemy środkami, które można podporządkować celowi ratowania gospodarki z tych niespodziewanych i niespotykanych dotąd turbulencji. Stąd tak ważne jest, aby stworzyć właściwe rozwiązania legislacyjne, które to umożliwią.

z pozdrowieniami

Marszałek Województwa
Mieczysław Struk

Do wiadomości:

Mateusz Morawiecki, Prezes Rady Ministrów